

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ
ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„Субвенције јединица локалне самоуправе
јавним предузећима“

18. децембар 2018. године

Државна ревизорска институција је на основу ревизије сврсисходности пословања осам јединица локалне самоуправе извршила проверу планирања и коришћења субвенција јавним предузећима и утврдила једну заједничку несврсисходност.

Осам ревидираних јединица локалних власти је одобрило 31 милијарду динара за текуће пословање и покриће губитака јавних предузећа, због чега су смањене могућности за унапређење локалне инфраструктуре.

Ревизијом је, на основу успостављених критеријума, обухваћено осам локалних власти: Град Београд, Град Крагујевац, Град Суботица, Град Панчево, Општина Смедеревска Паланка, Општина Бор, Градска општина Гроцка, Градска општина Обреновац. Ових осам локалних власти су у периоду 2015-2017. године, предузећима пренеле субвенције у укупном износу од 41,1 милијарду динара. Субвенције су додељиване јавним предузећима (у области комуналних услуга, јавног превоза, спорта и културе...)

Поступком ревизије сврсисходности пословања ЈЛС проверавали смо:

- ✓ колико су средства била ефикасно планирана,
- ✓ колико су средства ефикасно утрошена и
- ✓ да ли је постојала контрола над субвенцијама.

Налаз 1:

- ❖ током године су мењали планиране износе за субвенције и
- ❖ нису документовали да врше анализе посебних програма коришћења субвенција, детаљно по намени и динамици.

Последица оваквог начина планирања је:

- ❖ повећање износа за субвенције, који су се у највећој мери користили за трошкове текућег пословања или као помоћ неефикасном пословању јавних предузећа (покриће губитака) и
- ❖ смањење дела субвенција које су могле довести до унапређења локалне инфраструктуре и бољег задовољења потреба локалног становништва.

Налаз 2:

Субвенције нису у довољној мери ефикасно употребљене, зато што:

- ❖ свега 23% субвенција су капиталне субвенције, којима се побољшава пре свега локална инфраструктура;
- ❖ 67% укупних субвенција, у периоду 2015.-2017. године је дато за област јавног превоза, највећим делом за текуће пословање предузећа (зараде и гориво);
- ❖ 25% корисника субвенција субјеката ревизије, је опстало захваљујући добијеним субвенцијама;
- ❖ субјекти ревизије нису посвећивали довољно пажње мишљењу грађана о квалитету комуналних услуга које добијају од јавних предузећа,
- ❖ због чега постоји ризик да оне нису обезбедиле у довољној мери развој локалне инфраструктуре.

Налаз 3:

Систем контроле над субвенцијама није адекватно успостављен, због чега постоји ризик да субвенције нису ефикасно употребљене.

Неадекватна контрола субвенција присутна је од фазе планирања до фазе извештавања.

Адекватни контролни механизми нису у потпуности успостављени, ни у јавним предузећима, нити код субјеката ревизије, зато што:

- ❖ је систем извештавања о субвенцијама, формалне природе и ретко доприноси ефикасности у планирању и извршавању субвенција;
- ❖ евалуација ефеката извршених субвенција, као предуслов за будуће ефикасно планирање и извршавање, не ради се доследно и систематски;
- ❖ се процес активности у вези субвенција (планирање, реализација, контрола и извештавање), унутар субјеката ревизије, обавља по различитим организационим деловима субјекта ревизије, због чега је потребна ефикасна координација.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије сврсисходности „Субвенције јединица локалне самоуправе јавним предузећима“, у циљу ефикасног планирања и коришћења субвенција, даје следеће **препоруче**:

Субјектима ревизије да:

- ✓ дефинишу јасне и мерљиве смернице за планирање субвенција - које би довеле до смањења субвенција као расхода у буџету;
- ✓ детаљно анализирају програме коришћења субвенција и исто документују - како би јавна предузећа пословала уз смањење субвенција или без њих;
- ✓ успоставе адекватну контролу у планирању, коришћењу и извештавању о субвенцијама.

Државна ревизорска институција је упутила иницијативу Народној скупштини Републике Србије да се у Закону о буџетском систему дефинише појам субвенција.